

UDRUGA MATEMATIČARA RUĐERA BOŠKOVIĆA MOSTAR

NATJECANJE IZ MATEMATIKE UČENIKA VII./8. (VIII./9.) i VIII./8 (IX./9) RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA: HNŽ, ŽSB, ŽZH, HBŽ i ŽP

Neum, Novi Travnik, Ljubuški, Livno, Donja Mahala, 5. travnja 2014.

VII./8. (VIII./9.) RAZRED

Zadatak 1. Riješi jednačinu:

$$\left(1 + \frac{1}{2014}\right) : \frac{2015}{2013} + \frac{1}{x} - \left(2 - 0.2 \cdot \frac{10}{3}\right) : \frac{4}{3} = 1 - 1 : \frac{0.2 - 0.05}{0.8 - 0.65}$$

RJEŠENJE:

$$\left(1 + \frac{1}{2014}\right) : \frac{2015}{2013} + \frac{1}{x} - \left(2 - 0.2 \cdot \frac{10}{3}\right) : \frac{4}{3} = 1 - 1 : \frac{0.2 - 0.05}{0.8 - 0.65}$$

$$\frac{2015}{2014} \cdot \frac{2013}{2015} + \frac{1}{x} - \left(2 - \frac{2}{10} \cdot \frac{10}{3}\right) \cdot \frac{3}{4} = 1 - 1 : \frac{0.15}{0.15}$$

$$\frac{2013}{2014} + \frac{1}{x} - \left(2 - \frac{2}{3}\right) \cdot \frac{3}{4} = 1 - 1 : 1$$

$$\frac{2013}{2014} + \frac{1}{x} - \frac{4}{3} \cdot \frac{3}{4} = 1 - 1$$

$$\frac{2013}{2014} + \frac{1}{x} - 1 = 0$$

$$\frac{1}{x} = 1 - \frac{2013}{2014}$$

$$\frac{1}{x} = \frac{1}{2014}$$

$$x = 2014$$

q.e.d.

UDRUGA MATEMATIČARA RUĐERA BOŠKOVIĆA MOSTAR

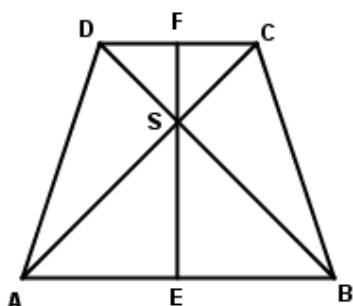
NATJECANJE IZ MATEMATIKE UČENIKA VII./8. (VIII./9.) i VIII./8 (IX./9) RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA: HNŽ, ŽSB, ŽZH, HBŽ i ŽP

Neum, Novi Travnik, Ljubuški, Livno, Donja Mahala, 5. travnja 2014.

VII./8. (VIII./9.) RAZRED

Zadatak 2 U jednakokračnom trapezu $ABCD$ dijagonale su međusobno okomite i duljina visine trapeza jednaka je 14cm . Izračunaj površinu trapeza $ABCD$.

RJEŠENJE:

Kako je trapez $ABCD$ jednakokračan, slijedi da je $|BC| = |AD|$ i $\angle ABC = \angle DAB$.

Nadalje očito je \overline{AB} zajednička stranica trokuta ABC i ABD , pa su oni sukladni (poučak $S - K - S$). Iz te sukladnosti slijedi da je $\angle CAB = \angle ABD$. Prema tome, trokut ABS je jednakokračan pravokutan trokut pa je $\angle SAB = 45^\circ$,

Sada, neka je \overline{EF} visina trapeza $ABCD$ koja sadrži točku S , te neka je $v_1 = |ES|$ i $v_2 = |SF|$.

Dakle, $\angle SAE = 45^\circ$, $\angle AES = 90^\circ$, pa je trokut AES jednakokračan pravokutan, što znači da je $|AE| = |ES|$. Kako je \overline{ES} visina jednakokračnog trokuta ABS , slijedi da je

$$|AE| = |EB| = \frac{a}{2}. \text{ To znači da je } \frac{a}{2} = v_1.$$

$$\text{Analogno je } \frac{c}{2} = v_2, \text{ pa je } v = v_1 + v_2 = \frac{a+c}{2}.$$

$$\text{Zbog toga je površina trapeza } P(ABCD) = \frac{a+c}{2} \cdot v = v \cdot v = 14 \cdot 14 = 196\text{cm}^2.$$

q.e.d.

UDRUGA MATEMATIČARA RUĐERA BOŠKOVIĆA MOSTAR

NATJECANJE IZ MATEMATIKE UČENIKA VII./8. (VIII./9.) i VIII./8 (IX./9) RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA: HNŽ, ŽSB, ŽZH, HBŽ i ŽP
Neum, Novi Travnik, Ljubuški, Livno, Donja Mahala, 5. travnja 2014.

VII./8. (VIII./9.) RAZRED

Zadatak 3. U svakom od dva voćnjaka uzgajaju se jabuke i kruške. Pri tome stabla jabuke čine 65% broja stabala u prvom voćnjaku i 45% broja stabala u drugom voćnjaku, odnosno 53% ukupnog broja stabala u oba voćnjaka zajedno.

Koliki postotak ukupnog broja stabala u oba voćnjaka zajedno čine stabla voćaka iz prvog voćnjaka?

RJEŠENJE:

Neka je x broj stabala u prvom, a y u drugom voćnjaku. U oba voćnjaka tada ima $x + y$ stabala voćaka. Broj stabala jabuke u prvom voćnjaku je $65\%x = \frac{65}{100}x$, u drugom voćnjaku $45\%y = \frac{45}{100}y$, a u oba voćnjaka zajedno $53\%(x + y) = \frac{53}{100}(x + y)$.

Prema tome, vrijedi jednakost

$$\frac{65}{100}x + \frac{45}{100}y = \frac{53}{100}(x + y),$$

tj. nakon množenja sa 100, imamo $65x + 45y = 53(x + y)$. Nas zanima omjer $\frac{x}{x + y}$, pa prethodnu jednakost zapišimo u obliku $45x + 20x + 45y = 53(x + y)$, odakle je $45(x + y) + 20x = 53(x + y)$, tj. $20x = 8(x + y)$, odnosno $\frac{x}{x + y} = \frac{8}{20} = \frac{40}{100}$.

Dakle, $x = 40\%(x + y)$, tj. voćke iz prvog voćnjaka čine 40% ukupnog broja stabala u oba voćnjaka zajedno.

q.e.d.

UDRUGA MATEMATIČARA RUĐERA BOŠKOVIĆA MOSTAR

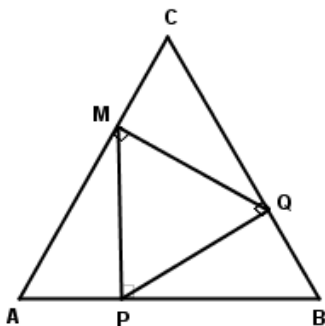
NATJECANJE IZ MATEMATIKE UČENIKA VII./8. (VIII./9.) i VIII./8 (IX./9) RAZREDA
OSNOVNIH ŠKOLA: HNŽ, ŽSB, ŽZH, HBŽ i ŽP

Neum, Novi Travnik, Ljubuški, Livno, Donja Mahala, 5. travnja 2014.

VII./8. (VIII./9.) RAZRED

Zadatak 4. Dan je jednakostraničan trokut ABC , pri čemu je $|AB| = 9\text{cm}$. Neka je točka M na stranici \overline{AC} , točka P nožište okomice iz M na \overline{AB} , točka Q nožište okomice iz P na \overline{BC} i okomica iz Q na \overline{AC} siječe \overline{AC} u točki M . Izračunaj duljinu $|AM|$.

RJEŠENJE:

Kako je $\triangle ABC$ jednakostraničan, onda je $|\angle CAB| = |\angle ABC| = |\angle BCA| = 60^\circ$.

Obzirom da je $|\angle APM| = 90^\circ$, onda je $|\angle PMA| = 180^\circ - |\angle APM| - |\angle MAP| = 180^\circ - |\angle APM| - |\angle CAB| = 180^\circ - 90^\circ - 60^\circ = 30^\circ$

Analogno, $|\angle QPB| = 30^\circ$ i $|\angle MQC| = 30^\circ$.

To znači da su $\triangle APM$, $\triangle BQP$ i $\triangle CMQ$ polovice jednakostraničnog trokuta.

Vrijedi $|\angle APM| + |\angle MPQ| + |\angle QPB| = 180^\circ$ odnosno $|\angle MPQ| = 60^\circ$.

Analogno, $|\angle PQM| = 60^\circ$ i $|\angle QMP| = 60^\circ$ što znači da je $\triangle PQM$ jednakostraničan.

Iz $|MP| = |PQ| = |QM|$, $|\angle APM| = |\angle BQP| = |\angle QMC| = 90^\circ$ i

$|\angle PMA| = |\angle QPB| = |\angle MQC| = 30^\circ$ prema poučku $K - S - K$ o sukkladnosti slijedi

$\triangle APM \cong \triangle BQP \cong \triangle CMQ$

Dakle, $|AP| = |CM|$ i $|AP| = \frac{|AM|}{2}$,

Slijedi $|AM| + |MC| = 9$

$$2|AP| + |AP| = 9$$

$$3|AP| = 9$$

$$|AP| = 3$$

odnosno $|AM| = 6\text{cm}$.

q.e.d.